

॥ कर्ण उवाच ॥ ब्रवीषि वाचा यत्पार्थ कर्मणा तत्समाचर । अतिशेते हि ते वाक्यं कर्मैतत् प्रथितं भुवि ।
यत्त्वया मर्षितं पूर्वं तदशक्तेन मर्षितं । इतो गृहीमहे पार्थ तव दृष्ट्वा पराक्रमं ।
धर्मपाशनिबद्धेन यत्त्वया मर्षितं पुरा । तथैव बद्धमात्मानमवद्धमिव मन्यसे ।
यदि तावदने वासो यथोक्तश्चरितस्त्वया । तत्त्वं धर्मार्थवित् क्लिष्टः स मया योद्धुमिच्छसि ।
यदि शक्रः स्वयं पार्थ युध्यते तव कारणात् । तथाऽपि न व्यथा काचिन्मम स्यादिक्रमिव्यतः ।
अयं कौन्तेय कामस्ते न चिरात्समुपस्थितः । योत्स्यसे हि मया सार्द्धमद्य द्रक्ष्यसि मे वलं ।

१८३५

॥ अर्जुन उवाच ॥ इदानीमेव तावत्त्वमपयातो रणान्मम । तेन जीवसि राधेय निहतस्त्वनुजस्तव ।
भ्रातरं घातयित्वा कस्यक्ता रणशिरश्च कः । त्वदन्यः कः पुमान् सत्सु ब्रूयादेवं व्यवस्थितः ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ इति कर्णं ब्रुवन्नेव वीभत्सुरपराजितः । अभयद्विष्टजन् वाणान् कायावरणभेदिनः ।
प्रतिजग्राह तं कर्णः प्रीयमाणो महारथः । महता शरवर्षेण वर्षमाणमिवाम्बुदं ।
उत्पेतुः शरजालानि घोररूपाणि सर्वशः । अविध्यदश्वान् बाह्वोश्च हस्तावापं पृथक् पृथक् ।
सोऽमृष्यमाणः कर्णस्य निषङ्गस्यावलम्बनं । चिच्छेद निशितायेण शरेणानतपर्वणा ।
उपासङ्गादुपादाय कर्णो वाणानथापरान् । विव्याध पाण्डवं हस्ते तस्य मुष्टिरशीर्यत ।
ततः पार्थो महाबाहुः कर्णस्य धनुरच्छिनत् । स शक्तिं प्राहिणेत्तस्मै तान्पार्थो व्यधमच्छरैः ।
ततो निपेतुर्बहवो राधेयस्य पदानुगाः । तांश्च गाण्डीवनिर्मुक्तैः प्राहिणेद्यमसादनं ।
ततोऽस्याश्वाञ्छरैस्तीक्ष्णैर्बर्हिभत्सुर्भारसाधनैः । आकर्णमुक्तरभ्यग्नस्ते हताः प्रापतन्भुवि ।
अथापरेण वाणेन ज्वलितेन महौजसा । विव्याध कर्णं कौन्तेयस्तीक्ष्णेनोरसि वीर्यवान् ।
तस्य भित्त्वा तनुत्राणं कायमभ्यगमच्छरः । ततः सतससाविष्टो न स किञ्चित्प्रजज्ञिवान् ।
स गाढवेदनो हित्वा रणं प्रायादुदङ्मुखः । ततोऽर्जुन उदक्रोशदुत्तरश्च महारथः ।
इति श्रीमहाभारते विराटपर्वणि गोहरणपर्वणि कर्णपयाने षष्ठितमोऽध्यायः ॥ ६० ॥

१८४०

१८४५

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततो वैकर्त्तमं जित्वा पार्थो वैराटिमब्रवीत् । एतन्मां प्रापयानीकं यत्र तालो हिरण्मयः ।
यत्र शान्ननवो भीष्मो रथेऽस्माकं पितामहः । काङ्क्षमाणो मया युद्धं तिष्ठत्यमरदर्शनः ।
अथ सैन्यं महद्दृष्ट्वा रथनागहयाकुलं । अब्रवीदुत्तरः पार्थमपविद्धः शरैर्भृशं ।
नाहं शङ्कामि वीरेह नियन्तुं ते ह्येतात्तमान् । विषोदन्ति मम प्राणा मनो विह्वलतोव मे ।
अस्त्राणामिह दिव्यानां प्रभावात् सम्प्रयुज्यतां । त्वया च कुरुभिश्चैव द्रवन्तीव दिशो दश ।
गन्धेन मूर्च्छितश्चाहं वसारुधिरभेदसां । दैधीभूतं मनो मेऽद्य तव चैव प्रपश्यतः ।
अदृष्टपूर्वः शूराणां मया सङ्घो समागमः । गदाघातेन महता शङ्खानां निस्त्रनेन च ।
सिंहनादैश्च शूराणां गजानां वृंहितैस्तथा । गाण्डीवशब्देन भृशमशनिप्रतिमेन च ।
श्रुतिः स्मृतिश्च मे वीर प्रनष्टाः मूढचेतसः । अलातचक्रप्रतिमं मण्डलं सततं त्वया ।
व्याचिष्यमाणं समरे गाण्डीवश्च प्रकर्धतः । दृष्टिः प्रचलिता वीर हृदयं दीर्यतीव मे ।

१८५०

१८५५